

Çal??an Memnuniyeti Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çal??an Memnuniyeti Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18309>

Özet

Çal??an Memnuniyeti Ölçe?i, 2019 y?l?nda ?im?ek, Çetinkaya ve Aytekin taraf?ndan **örgütler** bünyesinde çal??anlar?n memnuniyet düzeylerini bilimsel ve sistematik bir ?ekilde ölçmek amacıyla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle Çal??an Memnuniyeti kavram?n?, örgütsel kalitenin kritik bir göstergesi olarak ele almaktadır. Ölçe?in geli?tirme çal??mas?, Türkiye ba?lam?nda geçerli ve güvenilir sonuçlar elde etmeyi hedeflemiştir. Çal??ma, psikometri alan?ndaki standartlara uygun olarak yürütülmü?, böylece akademik ve pratik uygulamalarda kullan?labilecek sa?lam bir araç sunulmuştur.

Ölçek, çal??anlar?n i? ortam?na, yönetime, çal??ma ko?ullar?na ve kariyer f?rsatlar?na yönelik alg?lar?n? kapsayan çok boyutlu bir yapıy? ölçmektedir. Bu sayede, kurulu?lar?n insan kaynaklar? yönetimi ve Örgütsel Kalite geli?tirme stratejilerine önemli katkılar sa?lamas? amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Çal??an Memnuniyeti, Örgütsel Davranı?, Örgütsel Kalite, ?? Tatmini, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, İnsan Kaynaklar? Yönetimi.

Yazarlar

Hüseyin ?im?ek, Fatih Furkan Çetinkaya, Cengiz Aytekin

Amaç

Çal??an Memnuniyeti Ölçe?i'nin temel amacı, çal??anlar?n i?lerine, i?yerlerine ve genel olarak organizasyona kar?? duyduklar? tatmin düzeyini ölçmek için geçerli ve güvenilir bir araç olu?turmaktır. Çal??an memnuniyetinin, bir organizasyonun ba?ar?s?n? ve sürdürülebilirli?ini gösteren temel bir Örgütsel Kalite göstergesi oldu?u varsay?m?ndan hareket edilmiştir.

Bu araç, ara?t?rmacılara ve insan kaynaklar? profesyonellerine, memnuniyetsizlik kaynaklar?n? do?ru bir ?ekilde te?his etme ve böylece örgütsel verimlili?i art?racak müdahaleler geli?tirme imkanı sunmaktadır. Ölçek, özellikle Türk kültürüne ve örgütsel yapıya uygun olacak ?ekilde tasarlanmıştır.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Yap?)

Ölçek, genel olarak **Çal??an Memnuniyeti** (Employee Satisfaction) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yapı, genellikle ücret ve yan haklar, kariyer geli?im f?rsatlar?, yöneticilerle ilişkiler, çal??ma arkadaşlarıyla ilişkiler, i? yükü ve çal??ma ortam? gibi çe?itli alt boyutlardan oluşur.

Çalışan Memnuniyeti, bireyin işine karşı geliştirdiği olumlu veya olumsuz duygusal tepkileri ve tutumları ifade eder. Yüksek memnuniyet, genellikle düşük devamsızlık, yüksek performans ve örgütsel bağlılıkla ilişkilidir. Ölçek, bu karmaşık yapıların farklı bileşenlerini ayrı ayrı değerlendirerek, kurumlara detaylı bir memnuniyet profili çizmeye olanak sağlar.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmasında geçerlik analizleri, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı yapıyı ölçtüğünü kanıtlamak için kritik öneme sahiptir. Çalışmada, öncelikle uzman görüşleri alınarak **Kapsam Geçerliliği** (Content Validity) sağlanmıştır.

Yapı geçerliliğini belirlemek amacıyla **Faktör Analizi** yöntemleri kullanılmıştır. Bu analizler sonucunda, ölçeğin teorik olarak beklenen alt boyutları desteklediği ve yapısal olarak sağlam olduğu gösterilmiştir. Geçerlik çalışmaları, ölçeğin Türkiye'deki çalışan popülasyonu için uygunluğunu doğrulamıştır.

Güvenirlilik

Güvenirlilik analizleri, ölçek maddelerinin iç tutarlılığı ve zaman içindeki kararlılığını değerlendirir. Çalışan Memnuniyeti Ölçeği'nin güvenilirliği, yaygın olarak kullanılan **Ç Tutarlılık Katsayısı** (Cronbach Alfa) ile incelenmiştir.

Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir. Geliştirme çalışmasında elde edilen bu katsayıların kabul edilebilir düzeyin üzerinde olduğu varsayılmaktadır, bu da ölçeğin tekrarlı uygulamalarda istikrarlı sonuçlar verebileceğini işaret eder.

Faktör Analizi

Ölçeğin çok boyutlu yapısını ortaya çıkarmak amacıyla **Açıklayıcı Faktör Analizi** (AFA) kullanılmıştır. AFA, veri setindeki değişkenler arasındaki ilişkileri inceleyerek temel boyutları (faktörleri) belirlemiştir. Bu analiz, Faktör Analizi tekniklerinin gerektirdiği Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett testi gibi istatistiksel koşulları sağlamıştır.

Faktör yapısının doğruluğunu teyit etmek için **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) de uygulanmıştır. DFA sonuçları, ölçeğin belirlenen faktör yapısını (örneğin, yönetim, ücret, çalışma ortamı) teorik modele yüksek uyum gösterdiğini kanıtlamıştır. Bu süreç, ölçeğin yapısal geçerliliğinin temelini oluşturur.

Ölçüm Aracı

Test Tipi: Ölçek Geliştirme (Geliştirme çalışması sonucunda oluşturulmuş öz raporlama ölçeği)

Format: Genellikle 5'li veya 7'li **Likert Tipi** derecelendirme formatı kullanılmaktadır varsayılmaktadır (Örn: "Kesinlikle Katılıyorum"dan "Kesinlikle Katılmıyorum"a).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çalışanlar (Özel sektör ve kamu kurumlarında görev yapan yetişkin personel).

Yaş Grubu: 18 yaş ve üzeri yetişkin çalışanlar.

Popülasyon Detayları: Ölçek geliştirme çalışması, Türkiye'deki farklı sektörlerden ve unvanlardan oluşan geniş bir çalışan grubunu kapsamaktadır.

Test Metodolojisi: Öz raporlama yöntemiyle uygulanan, kağıt-kalem veya dijital formatta sunulabilen anket tabanlı metodoloji.

Anahtar Kelimeler

Yaşam, İşyeri Psikolojisi, Organizasyonel Gelişim, Çalışan Memnuniyeti, İş Performansı, Örgütsel Kalite.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Hüseyin Şimşek

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Mevcut kaynakta belirtilmemiştir.

Bağlantılı Kurum E-posta Adresleri: husimsek@hotmail.com (Sorumlu Yazar İletişim E-postası)

Yayın Adresi: Makalenin yayımlandığı döneme ait ilgili üniversite veya kurum adresi.

Şartlar, Ücret ve Test Yeri

Telif Hakkı ve Şartlar: Ölçek, akademik bir dergide yayımlandığı için genellikle akademik ve kar amacı gütmeyen araştırmalarda kaynak gösterilerek kullanılabilir. Ticari kullanım için sorumlu yazar (Hüseyin Şimşek) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Akademik araştırmalar için genellikle ücretsizdir.

Test Yılı: 2019

Kaynaklar

Şimşek, H., Çetinkaya, F. F., ve Aytakin, C. (2019). Örgütsel kalite göstergesi olarak çalışan memnuniyeti: Bir ölçek geliştirme çalışması. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 29 (2), 233-245.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [calisan-memnuniyeti-olcegi-toad.pdf](#)

Çalışan Memnuniyeti Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri, kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi için yukarıda belirtilen referans makaleye (Şimşek, Çetinkaya ve Aytakin, 2019) başvurulması gerekmektedir.

Bu bölümde, ölçeğin geliştirme çalışmasında kullanılan derecelendirme formatının (Likert tipi) ve madde sayısının makaleden kontrol edilmesi önerilir.